

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: V. T. N.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 23. 3. 2021 č. j. OAM-442/LE-BA02-HA10-R2-2019,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 23. 3. 2021 č. j. OAM-442/LE-BA02-HA10-R2-2019 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace pobytu na území České republiky. Návrat do země původu žalobce odmítá kvůli dluhům, které tam má. Návratu do Vietnamu se obává v souvislosti s případným nátlakem ze strany věřitelů, v jeho případě mafie, a také absenci tamního bydlení, ekonomického a rodinného zázemí. Toto rozhodnutí žalovaný vydal po opětovném posouzení žádosti žalobce poté, kdy jeho původní rozhodnutí ze dne 23. 1. 2020, č. j. OAM-442/LE-BA02-HA10-2019, jímž žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena, bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2020 č. j. 18 Az 5/2020-33. Žalovaný po doplnění dokazování opětovným pohovorem s žalobcem a se zřetelem k opatřeným zprávám o zemi původu žalobce dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. V případě žalobce neshledal žalovaný důvod pro udělení azylu ani podle ust. § 12 písm. b) téhož zákona. Žalovaný také neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13 a § 14 zákona o azylu ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které namítal, že se opakovaně obracel na vietnamskou policii se žádostí o poskytnutí pomoci a ochrany, když se obával útoků ze strany jeho věřitelů. Policie na jeho žádosti nereagovala a žádnou pomoc ani ochranu mu neposkytla, proto další pokusy vzdal. Od svých známých se dozvěděl, že jedinou možností zajistit si ochranu ze strany policejních orgánů je úplatek. Dle názoru žalobce je vietnamská policie, stejně jako většina vietnamských státních orgánů, velmi zkorumpovaná a bez úplatků nebo známostí není možné nic vyřídit. Žalobce pochází z chudé rodiny, nemá žádný majetek, má jen dluhy, tedy není schopen nikoho uplácat. Žalobce uvedl, že poté, co se mu nedostalo pomoci v jeho situaci, kdy se obával o svůj život, opakovaně veřejně upozorňoval na zkorumpovanost vietnamského státního aparátu, zejména policie, která není schopná zajistit bezpečnost obyčejných občanů. Žalobce poukázal, že mezi vietnamskými žadateli o mezinárodní ochranu kolují informace, že se nesmí ve svých výpovědích v žádném případě negativně vyjadřovat o současné situaci ve Vietnamu a o činnosti státních orgánů. Pokud by v žádostech uváděli kritiku vietnamského státu, politického systému, státních orgánů, armády a policie, informace o svých protistátních aktivitách – tedy uváděli skutečnosti, které mají pro získání mezinárodní ochrany zásadní význam – pak budou mít jejich rodiny ve Vietnamu vážné problémy. Z tohoto důvodu v naprosté většině uvádí pouze ekonomické důvody a snahu zlepšit si svou materiální situaci. Je možné, že se v azylových střediscích "pohybují agenti vietnamské vlády, kteří takové informace mezi žadateli šíří". Závěrem žalobce uvedl, že měl a stále má vážnou obavu o svou bezpečnost, kterou mu vietnamský stát není schopen zabezpečit, protože je chudý a nemá možnost si pomoc ze strany policie zajistit úplatky.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2021 č. j. OAM-442/LE-BA02-HA10-R2-2019 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož

čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 8. 10. 2019. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti uvedl dne 17. 10. 2019, že z Vietnamu odjel někdy v srpnu 2018, kdy letěl z Hanoje do Moskvy a následně jej naložili do nějakého auta s plachtou a odjeli do lesa, kde jim sebrali cestovní pasy. Poté jej v zaplachtovaném autě zavezli do Německa, kde pobýval asi jeden rok. V Berlíně chytil auto a jel za zábavou, a když se vraceli zpátky, byl chycen policií v Německu poblíž hranice s Českem. K důvodům podané žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že mu banka sebrala dům a dostal se k mafii, aby jej zavezla sem, čímž je rovněž zadlužen. Až tady dostane práci, potom musí vrátit dluhy. Ve Vietnamu nic nemá ani pozemek, ani dům, a proto tady chce zůstat. Je mafii hodně zadlužen a nemá možnost, jak to vrátit; má strach, že jej zabijí. Z obsahu správního spisu bylo dále zjištěno, že dne 25. 10. 2019 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci tohoto pohovoru žalobce opakoval stejné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dodal, že pokud se vrátí do Vietnamu, nebude tam mít možnost uhradit své dluhy. Bylo mu již vyhrožováno věřiteli z jeho vesnice. Tehdy se na policii neobrátil, jelikož se po pár měsících udobřili. Nicméně ohledně jiných věřitelů si myslí, že pokud jim dluh nezaplatí, napadnou ho fyzicky nebo ho připraví o život. Tito věřitelé mu dali peníze na vycestování z Vietnamu, a jelikož se dosud nevrátil, zatím mu nevyhrožovali. Pokud se vrátí do Vietnamu, nikdo mu tam nepomůže ani vietnamská policie neposkytne pomoc v případě, že dotyčný nemá peníze. Několikrát se od vietnamské policie dožíadoval pomoci; nějaká osoba s nožem přišla k němu domů, avšak policie mu tehdy pomoc neposkytla. Stížnost na nečinnost u nadřízené složky nepodal, protože to tak ve Vietnamu funguje. Žalobce dále uvedl, že původně chtěl vycestovat do Laosu, avšak na základě telefonického hovoru s mafii vycestoval do Německa, jelikož mu bylo sděleno, že si tam vydělá více peněz. Pobyt v České republice nezvažoval, nicméně byl zadržen německou policií a předán do České republiky. Žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal v Německu, protože tam nikoho nezná a byl po celou dobu zavřený. O mezinárodní ochranu v České republice žádá proto, aby tady mohl zůstat a splatit dluh, který má ve Vietnamu. Žádné jiné důvody této žádosti neuvedl.
6. Z obsahu správního spisu krajský soud dále zjistil, že dne 1. 3. 2021 provedl žalovaný s žalobcem doplňující pohovor, při kterém žalobce uvedl, že z vlasti odešel z ekonomických důvodů. Odešel z Vietnamu kvůli práci a za vyšším výdělkem. Měl ve Vietnamu dluh, a proto chtěl vycestovat tam, kde bude mít vyšší výdělek. Do Vietnamu se obává vrátit, protože tam má velký dluh a nemá možnost toho splácet. Kvůli tomuto dluhu mu tam již vyhrožovali. Ve Vietnamu má celkem tři půjčky, jednu je u banky, další dvě nejsou u státní organizace, ale u fyzické osoby. Všechny tři půjčky si vzal, aby mohl uhradit svou cestu za prací do Německa. Je domluven, že musí měsíčně splácet úroky, ale nemá žádné peníze na splácení. Před jeho odjezdem z Vietnamu tam neměl žádné problémy kvůli dluhům, které tam má. Pokud se vrátí do Vietnamu bez peněz, tak ho zabijí. Zabijí ho ti, od kterých má půjčené peníze. Na otázku, zda má nějakou osobní

zkušenost s policií ve Vietnamu, odpověděl, že ne, nikdy neměl žádnou zkušenost s policií ve Vietnamu. Nikdy neoslovil policii se žádostí o pomoc. Poté ale řekl, že několikrát o pomoc žádal, ale nepomohli mu, takže už nežádal. Na vietnamskou policii by se nemohl spolehnout, protože nemá peníze. Slyšel od svého kamaráda, že pokud bude chtít pomoci od policie, musel by jim dát úplatek. Do Vietnamu by se vrátil v případě, když bude mít na splacení dluhu.

Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobce, a to:

- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 31. 5. 2019 nazvaná „Bezpečnostní a politická situace v zemi“
- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2018 nazvaná „Údaje o zemi – Vietnam“,
- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 9. 2020 nazvaná „Bezpečnostní a politická situace v zemi“
- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2019 nazvaná „Údaje o zemi – Vietnam 2019“,
- zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise ve Vietnamu ze dne 9. 9. 2019.

7. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo působení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státní příslušnosti poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.

8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečně nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

9. Zásadní žalobní námitkou žalobce uplatněnou v žalobě bylo to, že se opakovaně obracel na vietnamskou policii se žádostí o poskytnutí pomoci a ochrany, když se obával útoků ze strany jeho věřitelů. Policie na jeho žádosti nereagovala a žádnou pomoc ani ochranu mu neposkytla, proto další pokusy vzdal. Poté, co se mu nedostalo pomoci v jeho situaci, kdy se obával o svůj život, opakovaně veřejně upozorňoval na zkorumpovanost vietnamského státního aparátu, zejména policie, která není schopná zajistit bezpečnost obyčejných občanů. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že žalobcem namítané neudělení mezinárodní ochrany je podřaditelné pod formu doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud musí předně konstatovat, že výpovědi žalobce i tvrzení uváděná v žalobě jsou poměrně rozporuplná. Při pohovoru dne 25. 10. 2019 mj. uvedl, že se několikrát od vietnamské policie dožadoval pomoci, přičemž u doplňujícího pohovoru dne 1. 3. 2021 uvedl, že nikdy neměl žádnou zkušenost s policií ve Vietnamu. Nikdy neoslovil policii se žádostí o pomoc, ale hned poté uvedl, že několikrát o pomoc žádal, ale nepomohli mu, takže už nežádal. V žalobě žalobce uvedl, že se od svých známých dozvěděl, že jedinou možností zajistit si ochranu ze strany policejních orgánů je úplatek a že je vietnamská policie zkorumpovaná, ovšem dále v žalobě tvrdil, že opakovaně veřejně upozorňoval na zkorumpovanost vietnamské policie, přičemž toto tvrzení poprvé uvedl až v žalobě, ve správním řízení se o tomto vůbec nezmínil. Obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a jejich násilného jednání by mohly být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by státní orgány toto jednání tolerovaly, podporovaly a nebyly schopny zajistit účinnou ochranu. Žadatel o mezinárodní ochranu musí nejprve využít možnosti ochrany země původu, přičemž azylově relevantní důvod je pronásledování až v okamžiku, kdy země původu není schopna či ochotna ochranu poskytnout. V tomto ohledu si žalovaný opatřil zprávu britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise ve Vietnamu ze dne 9. 9. 2019, ve které se sice stručně, ale výstižně uvádí, že nezákonné půjčování peněz – „úvěr načerno“ je závažný trestný čin, který Ministerstvo veřejné bezpečnosti po nařízení vietnamské vlády potlačuje. Zpráva dále obsahuje informaci, že Národní kriminální policie v roce 2018 odhalila 3810 podniků, které se zabývaly „úvěry načerno“. Ve stejném období se policejní útvary a místní orgány zabývaly více než 600 případy souvisejícími s „úvěry načerno“. Žalobce tedy bezpochyby měl a má možnost obrátit se ve Vietnamu na státní orgány, které bojují proti „úvěru načerno“ a s ním souvisejícími trestnými činy. Tvrzení žalobce, že se vietnamští žadatelé o mezinárodní ochranu nesmí ve svých výpovědích v žádném případě negativně vyjadřovat o současné situaci ve Vietnamu a o činnosti státních orgánů, neboť pak budou mít jejich rodiny ve Vietnamu vážné problémy, krajský soud hodnotí jako nevěrohodné a spekulativní, neboť jej žalobce poprvé uvedl až v žalobě a navíc sám ve svých výpovědích kritizoval vietnamskou policii.

[Zadejte text.]

10. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud shledal žalobu žalobce jako nedůvodnou a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 17. srpna 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce